

80-річчя

академіка НАН України В.Д. РОМАНЕНКА

30 листопада виповнилося 80 років видатному вченому в галузі гідробіології, гідроекології, екологічної фізіології водних тварин академікові НАН України Віктору Дмитровичу Романенку.

В.Д. Романенко народився в 1930 р. у м. Чернігові у родині вчителів. Отримав вищу освіту в Київському ветеринарному інституті, який закінчив у 1954 р. Після захисту кандидатської дисертації в 1958 р. він працював на посаді асистента в Українській сільськогосподарській академії, старшого інспектора-методиста Головного управління вищих навчальних закладів Міністерства сільського господарства України.

З 1960 р. його професійна діяльність пов'язана з Національною академією наук України. Протягом 1963–1972 рр. Віктор Дмитрович був старшим науковим співробітником Інституту фізіології ім. О.О. Богомольця АН УРСР. Тут він виконав дослідження механізмів регуляції обміну кальцієм, які лягли в основу його докторської дисертації «Роль печінки в обміні кальцієм та його значення в процесах жовчеутворення», яку вчений захистив у 1969 р. Від 1970 р. він працює в Інституті гідробіології НАН України: з 1972 р. керівником відділу фізіології водних тварин, а з 1980 р. очолює цю установу.

В галузі екологічної фізіології водних тварин В.Д. Романенко розкрив метаболічні механізми їхньої адаптації до фізико-хімічних чинників водного середовища. Практичним наслідком його досліджень виступило розроблення наукових засад управління біопродуктивністю природних і штучних водних екосистем, які становлять підґрунтя розвитку експеримен-

тальної гідробіології та аквакультури. Роботи цього напрямку вдостояні премій НАН України ім. В.Я. Юрьєва (1984) та ім. І.І. Шмальгаузена (2002). Віктор Дмитрович започаткував школу екологічних фізіологів водних тварин.

Широкого визнання набули праці вченого, які заклали основи екологічного оцінювання впливу гідротехнічного будівництва на водні об'єкти, якість води, біопродуктивність. За створення системи екологічної класифікації якості поверхневих вод В.Д. Романенко нагороджений Державною премією України в галузі науки і техніки (1995).

Віктор Дмитрович уперше сформулював основні поняття нової науки — гідроекології, яка об'єднала екологічні й біологічні підходи в дослідженні водних екосистем. Він — автор підручника «Основи гідроекології», удостоєного Державної премії України в галузі науки і техніки (2004). Це єдиний сучасний навчальний посібник із цієї тематики на теренах України та СНД, який активно використовують у вищих навчальних закладах біологічного й екологічного спрямування.

В.Д. Романенко плідно займається громадською діяльністю. Він президент Гідроекологічного товариства України, головний редактор «Гідробіологического журнала» та його англomовного видання *Hydrobiological Journal (USA)*. Перу вченого належать понад 350 публікацій, зокрема 16 монографій. Під його керівництвом підготовлено 17 докторів і кандидатів наук.

Наукова громадськість, колеги, друзі щиро вітають Віктора Дмитровича з ювілеєм, зичать довгих років життя, невичерпної енергійності, нових здобутків.